

Siemens AS (12.01.1994)

Uenighet ved bedriften Siemens A/S om fortolkning av akkordtariffens gr 505-10 omfattende kabelmontasje.

Saken ble innbrakt for tariffrådet av Norges Elektroentreprenørforbund med presentasjon av saksforholdet i brev av 30.09.92 Norsk Elektriker-og Kraftstasjonforbund ga sin presentasjon av saksforholdet i brev av 30.10.92.

NELFO sendte merknad til NEKFs presentasjon 25.11.92.

Tariffrådet har behandlet saken i møter 26.11.92, 12.02.93, 20.09.93 og 12.01.94 - I tillegg er saken sendt tilbake, og behandlet mellom organisasjonene NELFO og NEKF to ganger, i løpet av den perioden saken har vært til behandling i Tariffrådet.

Tariffrådet har ved behandling av saken bestått av:

Fra NELFO: Morten Forsberg og Roar P. Veberg.

Fra NEKF : Ragnar Gregersen og Leif Olsen, Terje Aaberg møtte som vararepresentant for Leif Olsen i møte 20.09.93 .

Oppmann : Sorenskriver Stein Husby i møte 20.09.93.

Ved første behandling av saken 26.11.92 prosederte NELFO for reduksjon på kabelprisene med bakgrunn i protokoll fra møte mellom partene 07.10.92. NELFOs syn:

Akkordprisene på den kabellmasse som er installert på anlegg: Granfosslinjen, reduseres med 30%. Dette gjelder kabler på bro og i rør samt bendsling av disse.

NELFO vil hevde at ca 200 000 m kabel må betraktes som omfattende, og montasjen har vært utført særlig rasjonelt med de hjelpemidler bedriften har stilt til rådighet for akkordlaget.

Bedriftens fremgangsmåte ved fremsettelse av reduksjonskravet er korrekt ut i fra akkordtariffens bestmmelse. Da kravet i forkant er forelagt organisasjonene.

I den samme protokoll fremmer NEKF følgende syn:

Ut i fra befarings på anlegget og møte med partene 4. september d.å. konstaterer NEKF at det ikke er grunnlag for reduksjon av prisene for opplegg av kabel, jfr akkordtariffens 505.10. Bedriften har ikke stilt utstyr eller hjelp tål rådighet for akkordlaget slik at kabelmontasjen er utført særlig rasjonelt. NEKF vil hevde at prisene i del 5 skal legges til grunn uten noen reduksjon. Subsidiært vil vi hevde at vedlagt protokoll av 04.09 må legges til grunn for løsning av tvisten.

I sitt prosedyreskrift opprettholdt NEKF sin tidligere påstand:

Dispensasjon i Akkordtariffens 505.10 fra prisene for opplegg av kabel i Akkordtariffen del 5, kommer ikke til virksomhet for anlegget Granfosstunnelen.

Tariffrådet diskuterte eventuell reduksjon, men det var ikke enighet i rådet om tariffhjemmelen for slik reduksjon. Partene ble bedt om å ta saken opp til ny behandling i brev datert

23.03.93. I brevet utdyper tariffrådet følgende:

Akkordtariffens 505.10 sier:

Omfattende kabelmontasje.

Ved større industrianlegg o.l. med omfattende

kabelmontasje hvor arbeidsforholdene og selve montasjen gjør at arbeidet kan utføres særlig rasjonelt, kan inngås avtale om priser som avviker fra akkordtariffen. Slike avtaler skal i hvert enkelt tilfelle på forhånd forelegges for organisasjonene.

Tariffrådet vil be partene oppta nye forhandlinger for å avklare om forståelsen av ovennevnte tariffbestemmelse er omforent (spesielt forståelsen av hvordan " kan inngås avtale om.." skal tolkes).

Hvis Dere som tariffparter ikke er enige, må vi ved en eventuell ny Tariffrådsbehandling, be om at det prosederes i forhold til den nevnte bestemmelse.

Partene tok saken opp til ny behandling uten at de kom frem til felles forståelse. Med denne bakgrunn fremmet partene ny saksfremlegg for Tariffrådet. Saken fremmes denne gang av NEKF med presentasjon av saksforholdet i brev av 13.04.93. NELFO gir sin presentasjon av saksforholdet i brev med tilsvaer av 09.06.93. NEKF gir kommentarer til NELFOs tilsvaer i brev av 08.07. 93.

NEKF fremholder i sitt brev av 13.04.93 følgende syn:

Akkordtariffens pos. 505.10 er en "kan" bestemmelse som

fordrer at begge parter er enige om å fravike de tarifferte priser. I den konkrete sak foreligger ikke noen slik enighet. Man tvister derfor ikke om størrelsen på en eventuelt reduksjon, men om man kan fravike den tarifferte prislsteakkorden eller ikke.

Som det fremgår av uenighetsprotokollen fra forhandlingsmøte mellom partene på Siemens a/s av 27.04.92, hevder klubben at det ikke skal foretas noen reduksjon av kabelprlsene (Jf vårt tidligere bilag 5 til Tariffrådet) .

NEKF vil med denne bakgrunn hevde at Tariffrådet ikke kan vedta noen reduksjon i prisene - og vi fremmer i tråd med tidligere påstand følgende

p å s t a n d

Før tariffpartene NELFO/NEKF vurderer/ godkjenner avtaler i hh til Akkordtariffens pos 505.10, må begge parter på bedriften være enige om at man skal fravike de tarifferte priser for kabelopplegg. Foreligger ikke slik enighet, skal arbeidet betales etter de tarifferte priser.

Dispensasjon i Akkordtariffens pos 505.10 kommer således ikke til virksomhet for anlegget Granfosstunellen. Det tilbakeholte akkordoppgjør kreves derfor utbetalt tillagt gjeldene morarente.

NELFO fremholder på sin side avslutningsvis i sin saksframstilling av 09.06.93:

Akkordtariffens grunnleggende forutsetninger ved siden av hva som rent faktisk er påberopt som grunnlag for prisreduksjon, vil NELFO også understreke akkordtariffens iboende forutsetning vedrørende sammenhengen mellom produktivitet og avlønning,-en forutsetning som klart fremgår av partenes stadige ajourføring av priser og materiell samt muligheten til prisreduksjon som f.eks. gruppe 505.10. Dette er i seg selv nok til å kunne hevde at det skal foretas prisreduksjon dersom betydelig rasjonalisering kan dokumenteres. Etter NELFOs oppfatning er dette tilfelle ved kaelmontasje i Granfosstunellen. Å hevde at akkordtariffens priser er en tilbakefallsregel ved uenighet bryter således både med de generelle forutsetninger samt tidligere praksis. En naturlig konsekvens er således at Tariffrådet ved uenighet både i bedriften og mellom organisasjonene må ha mandat til å fastsette en endelig pris.

NELFOS PÅSTAND

Ved uenighet på bedriften om fravike av de tarifferte priser for kabelopplegg kan Tariffrådet fastsette en endelig og bindende pris. Reduksjon i det konkrete tilfelle fastsette til 30% under akkordtariffens pris for kabelmontasje.

Tariffrådet ble med bakgrunn i partenes saksframstillinger enige om at saken måtte behandles med oppmann. Det var enighet om å be sorenskriver Stein Husby påta seg oppdraget som oppmann i saken.

I brevet til Stein Husby av 25.06.93, beskrev Tariffrådet uenigheten som skulle behandles i følgende avsnitt:

Uenigheten i Tariffrådet går ut på om det er tariffrettslig hjemmel for at et organ utenfor bedriften, kan pålegge reduksjon i montasjeprisen for kabel jfr. akkordtariffens gr 505.10. Spesielt er forståelsen av hvordan "kan inngås avtale om" skal tolkes.

Slutningen i denne sak vil være avhengig av den juridiske fortolkning av bestemmelsen. Tariffrådet føler seg ikke kompetent til å foreta denne vurdering uten bistand. Saken har stor prinsipiell betydning for partene men er i omfang meget begrenset i forhold til de saker som tidligere er behandlet med oppmann.

Stein Husby påtok seg oppdraget og saken ble behandlet i møte 20.09.93. Det var i møte enighet om at oppmann skulle utforme en skriftlig betraktning til Tariffrådet av generell art i forhold til tariffbestemmelsen.

Oppmann Stein Husby sender Tariffrådet sine betraktninger i brev datert 23.09.93.

Avslutningsvis i sitt brev oppfordrer Stein Husby partene NEKF og NELFO om å komme i sammen på ny for å vurdere om det er grunnlag for en løsning av den oppståtte tvist, uavhengig av tariffrådet. Tariffrådet bringer denne oppfordring videre til partene i brev datert 29.09.93.

Partene NELFO og NEKF tilskriver Tariffrådet med fellesbrev 02.11.93, hvor de ber Tariffrådet behandle saken videre. Partene har behandlet saken i møte den 22.10.93 uten å komme til enighet. Partene opprettholder sine tidligere påstander.

Ved sin avsluttende behandling av saken har tariffrådet tatt utgangspunkt i oppmann Stein Husbys generelle betraktninger, med spesiell vekt på følgende forhold:

Under drøftingene i Tariffrådet ble det særlig fokusert på akkordtariffens gr 505.10 og 165.10-15. Det ble blant annet fremholdt at sistnevnte bestemmelse er behandlet av tariffrådet 21.02.92 i tilknytning til uenighet ved bedriften Siemens als Sarpsborg. I uttalelsen fra Tariffrådet fremgår det av akkordtariffens 165.10-15 er en såkalt "kan"-bestemmelse.

I NEKFs kommentar til NELFOs tilsvaer i nærværende tvist er det uttalt følgende vedrørende tariffrådsaken 21.04.92:

"Som det fremgår av denne, sier Tariffrådet at "kan"-bestemmelsen fordrer at partene på bedriften er enige om avlønning etter punktbestemmelsen, hvis ikke er tilbakefallsregelen ordinær listeakkord."

I samme prosesskriv fremholder NEKF følgende:

"I Akkordtariffens 505.10 står det at det "kan inngås avtale om priser som avviker fra Akkordtariffene".

Formuleringen i disse bestemmelsene er like, og NEKF vil hevde at de også må behandles likt fortolkningsmessig. Bestemmelsen i 505.10 er for så vidt enda strengere i og med at hvis det er kommet til enighet om at det kan foretas avvik, skal dette forelegges NELFO - NEKF for endelig godkjenning."

Under behandlingen i Tariffrådet mandag 20. september ga jeg muntlig uttrykk for at jeg deler NEKFs oppfatning vedrørende fortolkningen av Akkordtariffens 505.10, samtidig som jeg også ga uttrykk for at Tariffrådets forståelse av Akkordtariffens 165.10 også er korrekt. Konsekvens og harmoni i fortolkningen av bestemmelsen tilsier at Akkordtariffens 505.10 må forstås på den måte som NEKF har gitt uttrykk for i sitt tilsvaer i nærværende sak.

Oppmann Stein Husby gir en omfattende redgjørelse for Tariffrådets myndighetsområde, med henvisning til Tariffrådets avgjørelse som voldgiftsnemd i protokoll av 22. juni 1990.

Avslutningsvis konkluderer Oppmann Stein Husby med følgende:

Utgangspunktet etter akkordtariffene er således at avlønning skjer med basis i denne - med andre ord tariffert avlønning. Dette innebærer at akkordavlønning vil kunne variere, fra det mindre bra til det gode. Dette er et system som partene i utgangspunktet må leve med -og som de også har akseptert gjennom vedtakelsen av akkordtariffene.

På den annen side kan det oppstå situasjoner hvor tariffert godtgjørelse kan fremsto som åpenbart urimelig. Dersom partene ikke greier å løse en tvist vedrørende dette seg i mellom, vil Tariffrådet i siste omgang måtte vurdere hvorvidt "kan"- bestemmelsen skal benyttes, og Tariffrådet må også avgjøre rent konkret nivået på godtgjørelsen.

Med bakgrunn i Oppmann Stein Husbys konklusjon har Tariffrådet vurdert om det er forhold som fremstår som åpenbart urimelig, og som igjen vil påvirke Tariffrådet slutning i saken.

NELFO fremholder i sitt tilsvaer 09.06.93 følgende rasjonaliserende tiltak som grunnlag for reduksjon i godtgjørelse.

Rasjonaliserende tiltak vedrørende Granfosstunnelen

- 4 biler påmontert stillaser som er godkjendt av arbeidstilsynet
- Det er brukt rullestillaser
- Det er benyttet trekkemaskin med vinsj
- Det har vært to arbeidsledere til stede under hele anleggstiden. Disse er disponible til enhver tid for akkordlaget foruten anleggsledelsen som tilrettela elektroarbeidene for akkordlaget
- 2 sjåførere var lånt inn fra transportsentralen under hele anleggstiden
- 1 tillegg til rene transportoppgaver ble sjåførene også brukt til sjauing og tilrettelegging av kabeltrommler og utstyr etter akkordlagets ønsker.

NEKF gir i sin saksframstilling 29.10.92 tilsvarende på de poster NELFO fremholder som rasjonaliserende tiltak. I tillegg tar NEKF opp følgende forhold som underbygger at det ikke er grunnlag for reduserte priser:

På møte 4. september 1992 hevdet bedriftens representanter (både uoppfordret og på direkte forespørsel) flere ganger at akkordlaget på Granfosstunnelen var det mest effektive og dyktige som de noen gang hadde hatt på slike typer anlegg. Bare den kjensgjerning alene skulle tilsi at fortjenesten for dette anlegget skulle bli betydelig høyere enn de øvrige anleggene.

Andre tunellanlegg ved Siemens

Når det gjelder timefortjenesten på de øvrige tunnelanleggene Siemens har hatt, så er dette:

Fjelleinjakt 128.00

Vålerenga tunnelen 1 136.10

" " 2 138.28

Ibsenringen 144.00

Ibsenringens akkordtaker Knut Harald Bergum er også akkordtaker på Granfosstunnelen.

Omregnet til dagens tariff var gjennomsnittsfortjenesten på de ovennevnte anlegg kr 138.75.

Akkordfordelinga Granfosstunnelen

Akkorden på Granfosslinjen er nå avsluttet og

akkordberegningen er innlevert. NEKF har i samarbeid med akkordtaker gått igjennom akkordberegning og timer. Denne gjennomgangen viser at timefortjenesten vil bli kr 148.72 pr montørtime (fordelingsprosent 127.29%). I forhold til tidligere jobber, akkordlagets dyktighet og den saksframstilling som partene har forelagt, vil NEKF hevde at dette anlegget ikke har hatt fortrinn i forhold til de øvrige mht. hjelpemidler etc. for akkordlaget.

Tariffrådet har ved sin avsluttende behandling diskutert "kan" bestemmelsen inngående. Når det gjelder disse bestemmelsene ligger det avgjørende ansvar på bedriftens parter. Begge parter må være enig før bestemmelsen kommer til anvendelse. Konsekvensen av om partene ikke kommer til enighet er det bedriften og de ansatte som må bære på godt og vondt.

Det er ikke fremkommet forhold i saksfremstillingen som tilsier at det er åpenbart urimelig at den tarifferte avlønning benyttes.

Med bakgrunn i ovennevnte har tariffrådet truffet følgende enstemmige

s l u t n i n g

Skal bestemmelsen i Akkordtariffens 505.10 komme til anvendelse fordrer det at partene på bedriften er enige om dette. Slike avtaler skal i hvert enkelt tilfelle, på forhånd, forelegges for organisasjonene.

Hvis det oppstår situasjoner hvor den tarifferte godtgjørelse fremstår som åpenbart urimelig kan partene fravike ovennevnte. Dersom partene ikke greier å løse en tvist vedrørende dette seg imellom, vil Tariffrådet i siste omgang måtte vurdere hvorvidt "kan"-bestemmelsen skal benyttes, og Tariffrådet må også avgjøre rent konkret nivået på godtgjørelsen.

Ved anlegg Granfosstunellen kommer ikke akkordtariffens pos 505.10 til anvendelse. Det tilbakeholdne akkordoppgjør utbetales.

Påstand, reist av NEKF, med krav om beregning av morarente er ikke tatt opp til behandling, da dette ikke inngår i Tariffrådets oppgaver (jfr. Akkordtariffens Gr. 135.40).

Oslo 12. januar 1994

◀ **Siemens AS (07.10.1992)**